ἄλλους μὲν γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ἀνθρώπινη ἀνεπάρκεια καὶ σὲ ἄλλους γιὰ νὰ προαγάγουν τὴν καθαρότητα καὶ τὴν ἀγνότητα τῆς καρδιᾶς, ποὺ ἀγαπᾶ.

Ἀγάπη καὶ λειτουργικότητα τῆς ψυχῆς

Ὁ ἄνθρωπος ὡς σύνολο ψυχικῶν δυνάμεων ὅπως τὸν ἔπλασε ὁ Θεὸς ἀρχικά, εἶχε μία μοναδικὴ λειτουργικότητα. Ἡ λειτουργικότητα τοῦ ἀνθρώπου σύμφωνα μὲ τὸ σοφὸ σχέδιο τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ, ποὺ τὸν δημιούργησε, ἀφοροῦσε στὴν ἐθελούσια ἀγαπητικὴ φορά τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Δημιουργό του, ὥστε νὰ φτάνη ἀνεφίκτως, νὰ βυθίζεται ἀβυθίστως στὴ Θεότητα καὶ νὰ τὴν προσεγγίζη ἀπροσεγγίστως μὲ ὅλο καὶ πιὸ στενή, ὅλο καὶ πιὸ βαθειὰ ἀγαπητικὴ ἕνωση μαζί της. Μέσω δὲ αὐτῆς τῆς ἑνώσεως μὲ τὸν Θεὸ νὰ πετυχαίνη τὴν ἕνωσή του καὶ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα δημιουργήματα εἴτε λογικά, ὅπως εἶναι οἱ ἄνθρωποι, κυρίως πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα δημιουργήματα, ὅπως τὴν παρουσιάζει ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σῦρος.

Ἡ χρήση ὅμως τοῦ αὐτεξουσίου τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὄχι σωστή, ὅπως θὰ ἔπρεπε νὰ γινόταν «κατὰ φύσιν», ἀνέκοψε αὐτὴν τὴ φορά. Ὁ ἄνθρωπος ξέπεσε σὲ μία «παρὰ φύσιν» λειτουργικότητα. Καὶ αὐτὸ σήμαινε ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, ὅτι οἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς ὡς φορεῖς ἀγάπης, δὲν χρησιμοποιοῦν τὶς ἐνέργειες τῶν αἰσθήσεων ὡς ὄργανά τους, ἀλλὰ χρησιμοποιοῦνται οἱ ἴδιες ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις ὡς ὄργανά τους. Δηλαδὴ ἀνατράπηκαν οἱ ὅροι. Σὰν νὰ ποῦμε, ὅτι δὲν τραβοῦν πιὰ σ' ἕνα κάρο, τὰ ἄλογα τὸν καροτσέρη, ἀλλὰ ὁ καροτσέρης τὰ ἄλογα! Ἔτσι, ἀντὶ νὰ συγκεντρώνη ἡ ψυχὴ διὰ τῶν αἰσθήσεων μέσα της τὰ διηρημένα ἀπὸ τὴ φύση τους στοιχεῖα σὲ ἕναν καινούργιο κόσμο, κάνοντας ἔτσι μία σύνθεση, ἕνα ἔργο δημιουργικὸ κατὰ τὸ πρότυπό του Δημιουργοῦ της, ἀφοῦ τῆς ἔδωσε αὐτὴν τὴν ἱκανότητα, ὑποδουλώνεται ἡ ψυχὴ στὶς αἰσθήσεις της καὶ αἰχμαλωτίζεται ἀπὸ τὰ πράγματα διὰ μέσου τῶν αἰσθήσεων. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν δὲν εἶναι ἡ ψυχὴ αὐτή, ποὺ ἐπιβάλλεται στὰ αἰσθητὰ καὶ ὑλικὰ πράγματα, ἀλλὰ τὰ ὑλικὰ πράγματα ἐπιβάλλονται κυριαρχικὰ σ' αὐτὴν μὲ συνέπεια νὰ ὁδηγῆται σὲ «παρὰ φύσιν» ὑποταγή της σ' αὐτά. Ὅταν ὅμως οἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς ντυθοῦν τὴ μορφὴ τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων καὶ μορφοποιηθοῦν σύμφωνα μὲ αὐτά, τελικὰ ὑποκύπτουν σ' αὐτὰ καὶ ἔτσι ἡ ψυχή, ἀντὶ νὰ χρησιμοποιῆ κυριαρχικὰ καὶ λειτουργικὰ ἐλεύθερα τὰ ὑλικὰ πράγματα, κυριαρχεῖται ἀπὸ αὐτά. *«Διὰ μέσης σαρκός»*, παρατηρεῖ ἕνας ἅγιος, *«πρὸς τὴν ὕλην ἡ ψυχὴ κινουμένη τὴν χοϊκὴν ὑποδύεται μορφήν»*, γίνεται δηλαδὴ καὶ ἡ ἴδια χωματένια καὶ συζεύγνυται τὸ ἄλογο σχῆμα, ποὺ ἔχουν τὰ αἰσθητά, χάνοντας ἔτσι τὸν πνευματικό της χαρακτήρα. Καὶ γιὰ νὰ γίνω πιὸ συγκεκριμένος, γι' αὐτὸ ἔχουμε ἀνθρώπους, ποὺ γίνονται σκλάβοι καὶ ὄχι ἀφεντικὰ π.χ. τοῦ χρήματος, σκλάβοι τοῦ ποτοῦ, σκλάβοι τοῦ τζόγου, κ.λπ. κ.λπ.

Καρπὸς αὐτῆς τῆς ὑποταγῆς, τῆς παράλογης αὐτῆς χρήσεως εἶναι τὰ τέρατα, ποὺ ἀλλιῶς τὰ ὀνομάζουμε πάθη. Καὶ εἶναι ἑπόμενο στὴν περίπτωση αὐτὴ νὰ ἐκμηδενίζη ἡ ψυχὴ τὸν ἑαυτό της *«θυμοὺς καὶ ἐπιθυμίας καὶ ἡδονὰς διὰ τῶν εἰρημένων ἀπρεπεῖς ἐφευρίσκουσα»*. Μία ματιὰ στὸν σύγχρονο ἄνθρωπο καὶ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς του μᾶς πείθει γιὰ τὴν ἀλήθεια τῆς ἀπόψεως αὐτῆς. Ἡ ἡδονή, γιὰ τὴν ὁποία κάνει λόγο αὐτὴ ἡ πατερικὴ ρήση, εἶναι τρόπος αἰσθησιακῆς ἐνέργειας, ποὺ συνίσταται στὴν ὤθησή της ἀπὸ τὴν ἄλογη ἐπιθυμία, ἀπὸ παρὰ φύσιν ἐπιθυμία καὶ ὄχι κατὰ φύσιν, ποὺ θέλει ὁ Δημιουργός. Οἱ αἰσθήσεις, μὲ ἄλλα λόγια, κινοῦνται ἀπὸ τὴ λειτουργικότητα, ἀπὸ μὴ λογικὴ ἐπιθυμία καὶ σπρώχνει τὸν ἄνθρωπο παίρνοντας στὴν κατοχὴ του τὸ ὑλικὸ ἀγαθὸ νὰ τὸ χρησιμοποιῆ μὲ τὴν σαρκικὴ καὶ καθαρῶς ὑλικὴ εὐχαρίστηση. Π.χ. ἔχοντας τὸ ποτὸ στὴν κατοχή του δὲν τὸ χρησιμοποιεῖ γιὰ νὰ ἱκανοποίηση τὴν ἀνάγκη νὰ πιῆ κάτι, ἀλλὰ νὰ πίνη γιὰ νὰ πίνη καὶ νὰ καταντᾶ τελικὰ ἕνας θλιβερὸς καὶ παθολογικὸς πότης, μὲ ἄλλα λόγια ἀλκοολικός. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ πολλὰ ἄλλα πράγματα, ἀκόμη καὶ γιὰ τὴν ὑλικὴ τροφή, γιὰ τὴν ὁποία τόσος λόγος γίνεται σχετικὰ μὲ τὶς βλαβερὲς συνέπειές της, ὅταν τὸν λόγο ἔχει ὄχι ἡ λογικὴ καὶ ὑγιεινή της χρήση, ἀλλὰ ἡ λαιμαργία καὶ ἡ χωρὶς μέτρο καὶ γνώση χρήση της.

Γιὰ νὰ τὸ καταλάβουμε αὐτὸ καλύτερα, ἂς ἀκούσουμε τί λέει σχετικὰ ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής: Ἡ ψυχή, λέει, μὲ ὄργανό της κάθε αἴσθηση π.χ., ὅραση, ἀκοή, γεύση κ.λπ., σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους, ποὺ ἔθεσε ὁ σοφὸς Δημιουργὸς τῶν πάντων, ἔρχεται σὲ κατὰ φύση σχέση μὲ διαφόρους τρόπους μὲ τὰ αἰσθητὰ πράγματα, ὅταν τὰ χρησιμοποιῆ καλὰ καὶ ἐπειδὴ χρησιμοποιεῖ σωστὰ τὶς αἰσθήσεις. Καὶ αὐτό, μὲ τὴ συνείδηση πὼς πίσω ἀπὸ τὰ ὑλικὰ πράγματα κρύβεται ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ποὺ τὰ δημιούργησε.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ἀπό τό βιβλίο: *«ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΓΑΠΗ ΜΑΣ»* ***ΕΚΔΟΣΕΙΣ*** *«ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ*

Τό Πρόγραμμα

Ἔτος 34ον Φύλλον *336ον*

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

www.agloukasippokr.gr ☎2132088417 (Email): pbklukas@yahoo.gr

Γιά τό μῆνα **ΝΟΕΜΒΡΙΟ 2024** προγραμματίστηκαν:

1/11/2024	ΠΑΡ.		Ἁγιασμός	07:30
3/11/2024	ΚΥΡ.	Γεωρίου τροπ. Γεωργίου Νεαπολίτου τῶν μαρτ.	Θεία Λειτουργία	07:30
7/11/2024	ΠΕΜ.		Ἱερό Ευχέλαιο	**19:00**
❖ 7 → 8/11/2024 ΠΕΜ. → ***ΠΑΡ.*** Σύναξ. **ΜΙΧΑΗΛ** & **ΓΑΒΡΙΗΛ** & Ἀσωμ.Δυνάμεων			«**Ἀγρυπνία**»	**20:00** ❖
10/11/2024	ΚΥΡ.	Ὁσίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου Ὀρέστου μάρτ.	Θεία Λειτουργία	07:30
❖ 13 → 14/11/2024 ΤΕΤ. → ***ΠΕΜΠΤΗ*** Ἀποστ. Φιλίππου - Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ			«**Ἀγρυπνία**»	**20:00** ❖
17/11/2024	ΚΥΡ.	Γρηγορίου Νεοκαισαρείας Γενναδίου Κων/λεως	Θεία Λειτουργία	07:30
21/11/2024	ΠΕΜ.	**ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ**	Θεία Λειτουργία	07:00
24/11/2024	ΚΥΡ.	Κλήμεντος Ρώμης - Πέτρου Ἀλεξανδρίας	Θεία Λειτουργία	07:30

ΙΕΡΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

Ἐξομολόγηση γίνεται: Μόνο ὅταν μετά ἀπό τηλεφωνική συνεννόηση μέ τόν ἐφημέριο καθοριστεῖ συγκεκριμένη μέρα καί ὥρα. τηλ. **6934603304**

«Σημειώσεις»

(Ι) Συχνά στο παρεκκλήσι μας τελούνται αγρυπνίες, Θεία Λειτουργία, ακολουθίες, & άλλες εκδηλώσεις οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο μηνιαίο προγραμματισμό μας. Όσοι επιθυμείτε να ενημερώνεστε γι αυτές με SMS, παρακαλούμε ζητήστε το. (ΙΙ) Ἑσπερινός τελείται στις **17:00** μόνο τις παραμονές (προηγούμενο ἀπόγευμα) κάθε λειτουργίας

Ἐμεῖς καὶ ἡ Ἀγάπη μας

π. Εὐσέβιος Βίττης

Ἀγάπη γιὰ τὸν Ἰησοῦ καὶ διὰ τοῦ Ἰησοῦ

Ἀγάπη καθαρὴ γιὰ τὸν Ἰησοῦ καὶ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐγγυᾶται τὴν ἀπαλλαγή της ἀπὸ κάθε ἐγωιστικὸ στοιχεῖο, χωρὶς τὴν προσδοκία ὁποιασδήποτε ὠφέλειας, ὑλικῆς ἢ πνευματικῆς ἐκ μέρους τῶν ἄλλων, ἔστω καὶ ἑνὸς «εὐχαριστῶ», ἔστω καὶ μὲ εἴσπραξη πικρίας ἀντὶ εὐγνωμοσύνης ἢ ἀκόμη καὶ προδοτικῆς συκοφαντίας γιατί αὐτὸ σημαίνει μίμηση τῆς ἀγάπης τοῦ Ἰησοῦ, ποὺ ἀγάπησε πρῶτος Αὐτὸς τὴν Ἐκκλησία χωρὶς νὰ ὑπολογίση καθόλου τὸν ἑαυτό Του θυσιαζόμενος πρὸς χάριν της.

Μόνον ἡ ἀγάπη κατὰ μίμησιν καὶ χάριν τοῦ Χριστοῦ μπορεῖ νὰ εἶναι ἀπαλλαγμένη ἀπὸ κάθε στοιχεῖο ὠφελιμισμοῦ ἐγωιστικοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀγάπησε καὶ ὡς ἄνθρωπος πλήρως καὶ τελείως τὸν οὐράνιο Πατέρα Του καὶ δέχθηκε τὴν πλήρη ὑποταγὴ στὸ θέλημά Του «γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ». Καὶ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἀποτελεῖ τὸ αἰώνιο καὶ ἀνυπέρβλητο παράδειγμα τῆς τέλειας ἀγάπης, ὄχι μόνον ὡς Θεὸς Λόγος τοῦ Πατρός, αὐτὸ εἶναι αὐτονόητο, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄνθρωπος, ἔχοντας τὴν τέλεια ἀνθρώπινη φύση. Ἑπομένως, ἂν θέλουμε νὰ εἴμαστε πραγματικοὶ ἀκόλουθοι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, πρέπει νὰ μαθητεύουμε πάντα παρὰ τοὺς πόδας Του γιὰ νὰ μαθαίνουμε ὅλο καὶ περισσότερο & συνεπέστερα νὰ ἀγαποῦμε πάντοτε, ὅπως Αὐτός, ὅ,τι κι ἂν μᾶς κοστίση, ἀφοῦ τὸ ἔργο αὐτὸ θέλησε νὰ ἀσκῆται ἀδιάλειπτα καὶ πάντοτε & στὴ γῆ καὶ στὸν οὐρανό. Γιατί ἡ «ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει» (Α' Κορ. ιγ' 8), ἀφοῦ εἶναι αἰώνια & ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη (Α' Ἰω. δ' 8).

Ἀγάπη καὶ αὐτογνωσία

Ἀσφαλῶς, ὡς ἀγωνιζόμενοι χριστιανοί, νιώθουμε μέσα μας τὴ λαχτάρα γιὰ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἀσφαλῶς μᾶς συγκινεῖ ἡ σκέψη νὰ ἀγαποῦμε τὸν ἕνα ὅπως ὅλους μαζὶ καὶ ὅλους ὅπως τὸν ἕνα. Μεγάλος αὐτὸς ὁ πόθος, ἂν ὑπάρχη μέσα μας καὶ ἴσως εἶναι τὸ πιὸ μεγάλο ἐπιδιωκτέο τέλος. Ὅμως δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε τὴν πραγματικότητά μας, ποιοὶ ἀκριβῶς εἴμαστε, ποιὰ εἶναι ἡ φυσική μας κατάσταση, προτοῦ ἐπιχειρηθῆ ἡ ἐν Χριστῷ μεταμόρφωσή μας ἀπὸ καμίνι τῆς ἀγάπης γιὰ τὸν ἴδιο καὶ διὰ μέσου Του γιὰ τοὺς ἀδελφούς μας συνανθρώπους.

Συχνὰ μιλώντας γιὰ ἀγάπη λησμονοῦμε τὸ ἔδαφος, στὸ ὁποῖο αὐτὴ φυτρώνει. Γι' αὐτὸ συμβαίνει ἐτοῦτο τὸ παράδοξο, ἐνῶ ὁ πόθος μας γιὰ ἀγάπη μπορεῖ νὰ εἶναι πολὺ μεγάλος, ὅμως ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ ἀναπτυχθῆ, ἡ καρδιά μας δηλαδή, ποὺ τὴν πλημμυρίζει αὐτὸς ὁ πόθος, συμβαίνει νὰ εἶναι ἐντελῶς ἀκατάλληλος γιὰ ἕνα τέτοιο οὐράνιο φυτό. Μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, μπορεῖ νὰ *«ὠδίνη ὄρος καὶ νὰ τίκτη μῦν»,* νὰ παρουσιάζεται δηλαδὴ μία πολὺ μεγάλη δυσαναλογία ἀνάμεσα σὲ αὐτό, ποὺ ποθοῦμε καὶ σὲ αὐτό, ποὺ θέλουμε νὰ πραγματοποιήσουμε. Πρώτιστο ἔργο μας μὲ ἄλλα λόγια εἶναι, προκειμένου νὰ ἐξασκήσουμε ἔργο ἀληθινὸ ἀγάπης, νὰ ἀναγνωρίσουμε καὶ νὰ συνειδητοποιήσουμε τὴν πνευματική μας ποιότητα, ποιοὶ δηλαδὴ εἴμαστε στὴν πραγματικότητα.

Ἡ ἀληθινὴ γνώση τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ ἡ εἰλικρίνεια ἔναντί του θὰ μᾶς πείση, ὅτι βασικὰ ἔχουμε μία σχεδὸν ἀκατανίκητη τάση νὰ ἀναζητοῦμε φανερὰ ἢ ὄχι, συνειδητὰ ἢ ὄχι, θελληματικὰ ἢ ὄχι, τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας διὰ μέσου τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς ἄλλους. Μπορεῖ νὰ ἀναζητοῦμε τὴ δική μας συναισθηματικὴ εὐφορία καὶ μία συγκινησιακὴ ἔκσταση, μία εὐχαρίστηση προσωπικὴ μόνο μέσω τῆς ἀγάπης, πράγμα, ποὺ ἄλλοι θὰ ἐπεδίωκαν μὲ ἄλλα μέσα. Καὶ τὸ ἐρώτημα εἶναι: κάνουμε τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης καὶ γενικὰ ἀγαποῦμε, γιὰ νὰ ἱκανοποιοῦμε τὸν ἑαυτό μας μὲ τὸ εὐάρεστο συναίσθημα, ποὺ αὐτὴ δημιουργεῖ, καὶ αὐτὸ θέλουμε μόνο καὶ ὄχι τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία τοῦ ἄλλου; Καὶ μπορεῖ ἔτσι νὰ κάνουμε τὸ ἔργο τῆς ἀγάπης π.χ. μόνο γιὰ νὰ ἀκοῦμε εὐχαριστίες, γιὰ νὰ μᾶς ἀναγνωρίζουν ὡς εὐεργέτες, γιὰ νὰ κάνουν λόγο γιὰ μᾶς, καὶ νὰ ἀποφεύγουμε δύσκολες περιπτώσεις ἀγάπης καὶ κόπους καὶ θυσίες, ποὺ δὲν πρόκειται νὰ ἀναγνωρισθοῦν. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ μάθουμε καὶ νὰ κάνουμε φρόνημά μας, πὼς τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ αὐτολησμοσύνη καὶ τὸ «μὴ ζητεῖν τὰ ἑαυτῆς». Γι' αὐτὸ ἄλλωστε συνιστᾶ ὁ Κύριος τὸ «μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά (μας) τί ποιεῖ ἡ δεξιά» μας καὶ τὴν ὅσο γίνεται μὲ περισσότερη ἐπιμέλεια «ἐν τῷ κρυπτῷ» διενέργειά της.

Ἀγάπη καὶ ἐσωτερικὰ πάθη

Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη ἀπαιτεῖ γιὰ τὴν ἐξάσκησή της κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἐσωτερικὴ καθαρότητα, μὲ ἄλλα λόγια ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰ πάθη, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν «παλαιότητα» καὶ τὴν ἀκαθαρσία τῆς ψυχῆς καὶ μολύνουν κάθε ἐνέργειά μας, ἀκόμη καὶ τὴν πιὸ εὐγενικὴ κατ' ἄνθρωπον. Καὶ αὐτὸ σημαίνει διαρκῆ ἀνίχνευση τοῦ ἐσωτερικοῦ μας καὶ ἀνακάλυψη ὅλων τῶν ἀρνητικῶν στοιχείων, ποὺ κρύβονται ἐπιμελῶς μέσα μας. Ἡ αὐτοεξέταση θὰ μᾶς πληροφόρηση γιὰ τὴν ὕπαρξη τῶν ἀρνητικῶν στοιχείων τῆς παλαιότητός μας, ὅπως εἶναι ἡ ἐγωιστικότητα καὶ ἡ αὐτοφιλία ἢ φιλαυτία. Καὶ γι' αὐτὸ ἔχουμε ἀνάγκη τοῦ θείου φωτισμοῦ, ποὺ μᾶς ἀποκαλύπτει καθαρὰ τὸ ἐσωτερικό μας. Ἔτσι δὲν εἶναι δύσκολο νὰ ἀνακαλύψουμε πρὸς μεγάλη μας ἔκπληξη στοιχεῖα, ποὺ δὲν τὰ φανταζόμασταν νὰ ὑπάρχουν σὲ τέτοιο βαθμό. Ἂν προσέξουμε μὲ τέτοια διάθεση καὶ ἐκζήτηση τοῦ θείου φωτισμοῦ, θὰ διαπιστώσουμε π.χ. πόσο εὔκολα δὲν θέλουμε νὰ μᾶς ἐνοχλοῦν οἱ ἄλλοι. Πόσο μᾶς εἶναι δυσάρεστο νὰ μᾶς μιλοῦν οἱ ἄλλοι γιὰ τὶς δυσκολίες τους, τὶς ἀνάγκες τους, τὶς θλίψεις τους, τὸν πόνο τους, τὰ ποικίλα προβλήματά τους, μάλιστα, ἂν ὑποπτευόμαστε, ὅτι πιθανὸν θὰ ζητήσουν καὶ τὴ δική μας συμπαράσταση. Πολὺ ἐπιθυμοῦμε νὰ μὴ μᾶς χαλάσουν τὴν ἡσυχία μας κατὰ τὸν χρόνο, ποὺ θέλουμε ἀπολύτως νὰ τὸν ἔχουμε δικό μας. Δὲν μᾶς εὐχαριστεῖ νὰ μᾶς ἐνοχλοῦν οἱ ἄλλοι, μάλιστα ἂν δὲν εἶναι εὐχάριστοι τύποι. Συγκεντρωμένοι στὰ δικά μας προβλήματα, ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὶς δικές μας δυσκολίες, γινόμαστε σιγὰ σιγὰ ἀναίσθητοι ἔναντι τῶν ἄλλων, ἀδιάφοροι, σκληροὶ καὶ τελικὰ ἀνάπηροι πνευματικὰ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους. Μὲ τὸν καιρὸ καὶ μὲ κυρίαρχη αὐτὴν τὴν κατάσταση μέσα μας, δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει τίποτε ἄλλο, παρὰ μονάχα ὅ,τι ἔχει σημασία μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό μας, γιὰ ὅ,τι μᾶς βολεύει καὶ γιὰ ὅ,τι μᾶς κολακεύει φανερὰ ἢ κρυφά.

Ἀκόμη εὔκολα περιγελοῦμε ἢ εἰρωνευόμαστε τοὺς ἄλλους ἢ καὶ χαιρεκακοῦμε στὶς πτώσεις καὶ ἀτυχίες τους. Μπορεῖ νὰ ἀνακαλύψουμε προκαταλήψεις εἰς βάρος τῶν ἄλλων, νὰ εἴμαστε εὔκολοι σὲ ἀρνητικὲς γι' αὐτοὺς πληροφορίες, χωρὶς κἂν νὰ ἐξετάσουμε, ἂν εὐσταθοῦν. Ὄχι σπάνια μποροῦν νὰ καμουφλαριστοῦν μέσα μας ὡς δῆθεν ἀγάπη καθαρὰ ψυχολογικὰ ἐλατήρια, π.χ. ὁ θαυμασμὸς γιὰ κάποιους, ἡ ἐξυπνάδα τους, ἡ ἰδιοφυΐα τους, τυχὸν, σὲ κάποιες περιοχὲς τῆς ἐπιστήμης, τῆς ἐπιχειρηματικότητος, μάλιστα ἂν συμβαίνη νὰ ἔχουν πολλοὶ τὴν ἴδια γνώμη. Καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ δὲν μποροῦν νὰ ἔχουν καμμιὰ σχέση μὲ τὴν ἀγάπη, ποὺ εἶναι ἐντελῶς ἄλλο πράγμα.

Ἄλλοτε πάλι θεωροῦμε πὼς ἐνεργοῦμε μὲ πολλὴ πρωτοτυπία, ὄχι δηλαδὴ ὅπως ἐνεργοῦν οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ μὲ δικό μας ἢ καὶ δανεικὸ ἀπὸ ἄλλους τρόπο, γιὰ νὰ φαινώμαστε ὡς σπουδαῖοι καὶ ἐντελῶς ἄλλου τύπου, ὄχι συνηθισμένοι ἄνθρωποι, ἀνώτεροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ποὺ μπροστὰ μας φαίνονται ἀσήμαντα ἀνθρωπάκια, ἀνάξια τοῦ ἐνδιαφέροντός μας καὶ τῆς δικῆς μας «μεγαλωσύνης». Καὶ ὄχι σπάνια ἐνεργοῦμε ἀπὸ φόβο μὴ τυχὸν μᾶς ἐπικρίνουν οἱ ἄλλοι –τί θὰ πῆ γιὰ μᾶς ὁ κόσμος, ἕνας μπαμπούλας, ποὺ κατατρομοκρατεῖ πολλοὺς καὶ σπουδαιοφανεῖς ἀκόμη ἀνθρώπους– καὶ ἑπομένως ἐνεργοῦμε ἔτσι, ποὺ νὰ διατηροῦν οἱ ἄλλοι τὸν θαυμασμὸ –κι ἂς εἶναι συνήθως ἐπίπλαστος καὶ συμβατικὸς– ἢ τὴν ἐκτίμηση γιὰ τὴν δῆθεν φρονιμάδα μας, τὴ σοβαρότητά μας καὶ τὰ ὅμοια. Ὅλα αὐτὰ καὶ ὅ,τι ἀντίστοιχο καὶ ὁμόλογό τους μᾶς κάνουν νὰ φερώμαστε σκληρὰ καὶ ἀλαζονικὰ ἔναντι τῶν ἄλλων, μάλιστα δὲ σ' αὐτοὺς ποὺ ξεπέφτουν ἢ βρίσκονται σὲ κατώτερη θέση ἀπό μᾶς.

Ἐφόσον ὑπάρχουν στὴν ψυχὴ μας τέτοια ἐπιθέματα καὶ τὴν παραμορφώνουν, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ εἴμαστε διαφανεῖς, διαυγεῖς καὶ πεντακάθαροι στὶς ἐκδηλώσεις ἀγάπης, ἂν τυχὸν προβαίνουμε καὶ ὅσες φορὲς μπορεῖ νὰ προβαίνουμε σὲ τέτοιες; Ἂν εἶναι γυαλιὰ μαυρισμένα ἀπὸ τὴν κάπνα τῶν παθῶν μας, πῶς θὰ διαπεράσουν φωτεινὲς ἀκτίνες τῆς καρδιᾶς γιὰ νὰ φωτίσουν ἄλλες καρδιὲς καὶ πῶς θὰ μποροῦσε νὰ ἐκπεμφθῆ θερμότητα γιὰ νὰ τὶς θερμάνη; Πῶς μπορεῖ μὲ ἄλλα λόγια νὰ εἶναι ἀγνή, φωτεινὴ καὶ θερμουργὸς ἡ ἀγάπη μας, ὅταν ἔχουμε τόσο καταλερωμένο ἐσωτερικό;

Αὐτὲς οἱ διαπιστώσεις ἐπιβάλλουν νὰ ἀσχολούμαστε ἀδιάκοπα μὲ τὴν ἐσωτερικὴ κατάσταση τῆς καρδιᾶς μας, ἂν θέλουμε νὰ ἀποκτήσουμε πραγματικὴ ἀγάπη, ὥστε καὶ νὰ τὴν ἐξασκοῦμε σωστὰ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου μας. Καὶ αὐτὸ σημαίνει νὰ ζητοῦμε τὴν θεία βοήθεια καὶ χάρη, ποὺ μόνον αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἀποκαθάρη τὸ ἐσωτερικό μας. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ προσευχὴ μας πρέπει νὰ εἶναι τὸ θεῖο αἴτημα τοῦ προφήτου: *«καρδίαν καθαράν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου».* Αὐτὸ νὰ μὴν τὸ ξεχνοῦμε ποτέ!

Ὑπάρχουν ἀγάπες ἐγωιστικές, ἀγάπες τυφλές, ἀγάπες, ποὺ διαφθείρουν καὶ καταστρέφουν, γιατὶ στὸ βάθος τους κρύβουν τὸ στοιχεῖο τῆς φθορᾶς καὶ τῆς ἀνθρώπινης ἀνεπάρκειας, ὅσο κι ἂν προβάλλονται ὡς ἀγνὲς καὶ καθαρὲς κρινόμενες μὲ ἀνθρώπινα μέτρα. Δὲν φτάνει δυστυχῶς μόνο ἡ καλὴ διάθεση καὶ ὁ συναισθηματισμός μας νὰ ἀγαποῦμε. Στὴν ἀπόλυτη ἐκτίμηση τῆς ἀνθρώπινης αὐτάρκειας πέφτουν πολλοὶ στηριζόμενοι στὴν ἀγνότητα τῶν προθέσεών τους, ὅπως ὑποστηρίζουν. Παίρνουμε τὸ παράδειγμα τοῦ ἰσχυρισμοῦ δύο νέων, ποὺ ἔχουν ἰσχυρότατο τὸ αἴσθημα ἀμοιβαίας ἀγάπης. Ἀφοῦ ἀγαποῦμε, λένε, ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, γιατὶ νὰ ζητήσουμε ἄλλη βοήθεια; Αὐτὴ ἡ ἀγάπη μας καθαγιάζει τὸν δεσμό μας. Ἡ προαίρεσή μας εἶναι τόσο καθαρὴ καὶ τόσο ἀμοιβαία! Τὸ ἴδιο περίπου λένε καὶ ἄλλοι ἀναφερόμενοι σὲ ἄλλους δεσμοὺς ἢ σχετικὲς δραστηριότητες. Ὅμως δὲν συμφωνεῖ ἡ πραγματικότητα μὲ αὐτοὺς τοὺς ἰσχυρισμούς, τοὺς ὁποίους σύντομα διαψεύδει. Ὅσο ἀγνὲς καὶ ἂν εἶναι οἱ προθέσεις μας, ὅσο ἀνιδιοτελὴς καὶ ἂν εἶναι ἡ θέλησή μας γιὰ τὴν ἐπιτυχία κάποιου ὡραίου καὶ εὐγενικοῦ σκοποῦ, καὶ δὲν ἀμφιβάλλουμε γι' αὐτό, δὲν εἶναι ἀρκετὲς αὐτὲς οἱ διαβεβαιώσεις νὰ προφυλάξουν ἀπὸ τὴν ἐκλογὴ λανθασμένου δρόμου, ἀπὸ τὴν ὑπερεκτίμηση τῶν ἀνθρώπινων δυνατοτήτων, ἀπὸ τυχὸν ἐκτροχιασμὸ καὶ κατάληξη ἀπὸ ἀγάπη σὲ μὴ-ἀγάπη ἤ, σὲ ἀδιαφορία ἢ ἀκόμα καὶ μίσος! Ποῦ πῆγε ἡ προηγουμένως ὑποστηριζόμενη αὐτάρκειά της; Αὐτὸ δὲν καταβοᾶ ἡ θλιβερὴ πραγματικότητα; Ἀναφέρω ἐνδεικτικὰ τὸν τρομακτικὸ ἀριθμὸ διαζυγίων καὶ τὸ δράμα τῶν ζευγαριῶν, ποὺ γιὰ διάφορους λόγους δὲν πραγματοποιοῦν τὸ διαζύγιο, ἀλλὰ ἔχουν μεταβάλει τὴν οἰκογένεια σὲ ξενοδοχεῖο παραμονῆς κάτω ἀπὸ κοινὴ στέγη, ἐνῶ οἱ καρδιὲς ἀπέχουν μίλια μακρυὰ μεταξύ τους. Κάποτε ὅμως αὐτὰ τὰ ζεύγη ξεκίνησαν μὲ ὡραῖες προοπτικὲς καὶ ἐλπίδες, ἀλλὰ μὲ μόνα τὰ δικά τους ἐφόδια, γιὰ νὰ καταλήξουν πολὺ σύντομα ἢ καὶ μὲ παρέλευση κάποιου χρόνου στὸ δράμα, ποὺ λέγεται καταστροφὴ μίας οἰκογένειας μὲ ὅλες τὶς τραγικὲς συνέπειες ποὺ αὐτὴ συνεπάγεται. Σκοντάβουν ὅλες αὐτὲς οἱ περιπτώσεις στὴν ἀνθρώπινη ἀτέλεια καὶ ἀνεπάρκεια. Ἀγάπη ἀληθινὴ καὶ διαρκῆ καὶ ἀνθεκτικὴ στὰ χτυπήματα τῶν περιστάσεων, μόνον ὁ Θεός, ποὺ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἀγάπης, μπορεῖ καὶ νὰ τὴν ἐμπνέη διαρκῶς, νὰ τὴν τροφοδοτεῖ καὶ νὰ ἀνανεώνη τὴ φρεσκάδα της καὶ νὰ τὴν κάνη ἱκανὴ νὰ νικάη τὸν χρόνο καὶ τὴν γήρανση τοῦ ἐξωτερικοῦ ἄνθρωπου. Καὶ ἕνα πολὺ συνηθισμένο μέσο, ποὺ χρησιμοποιεῖ ἡ ἀγάπη τοῦ οὐρανίου Πατρός, εἶναι ὁ πόνος, ὡς τὸ πιὸ ἀποτελεσματικὸ φάρμακο ἐξαγνισμοῦ τῆς καρδιᾶς, σὲ